

Vragen Rijpstra en Griffith (beiden VVD) over internationale kunsthandel en kunstroof. (Ingezonden 2 september 2003)(2020316570)

Antwoord van minister Donner (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mw. Van der Laan. (Ontvangen 2 december 2003), zie ook Aangangsel Handelingen nr. 46, vergaderjaar 2003–2004

1

Ja. Overigens was deze uitzending een herhaling van een uitzending eerder dit jaar.

2

De Nederlandse politie behandelt de diefstallen van kunst en antiek doorgaans op dezelfde wijze als overige diefstallen die plaatsvinden bij inbraken in woningen en bedrijven. Het overgrote deel van gestolen kunst en antiek blijkt te worden ontvreemd uit woningen. De regiokorpsen pakken deze diefstallen op. Deze zaken krijgen minder (media)aandacht dan de zaken waarbij kunst en antiek uit musea worden gestolen. Het is dus niet waar dat de Nederlandse politie nauwelijks optreedt tegen kunstdiefstal. Dat het om kunstdiefstal gaat wordt echter niet afzonderlijk geregistreerd. Voor wat betreft de wijze waarop binnen de KLPD en overigens door de Nederlandse politie aandacht wordt gegeven aan de bestrijding van kunst- en antiekdiefstal, zij verwezen naar de beantwoording van de vragen die door uw leden Dittrich en Scheltema-de Nie werden ingediend (Aangangsel Handelingen nr. 1365, vergaderjaar 2001–2002). In aanvulling hierop kan worden vermeld dat er sinds medio 2002 bij het KLPD een fulltime coördinator is aangewezen voor dit onderwerp. De taken van het KLPD bij de bestrijding van kunstdiefstal zijn altijd geweest ondersteuning van de regionale korpsen, het fungeren als nationaal en internationaal aanspreekpunt en het bewerkstelligen van registratie en signaleringen van gestolen kunstvoorwerpen. Om deze taken te vervullen lijkt één coördinator voorhands voldoende, mede in afwachting van de lopende evaluatie (zie vraag 6).

3

Nee. COMPAS, het administratieve registratiesysteem van het Openbaar Ministerie, is niet zodanig ingericht dat daaruit gegevens kunnen worden verkregen over het aantal kunstroofzaken. Nu kunstroofzaken niet afzonderlijk worden geregistreerd, is het niet mogelijk het gevraagde overzicht te geven. Dat laat onverlet dat een voorzichtige schatting gemaakt kan worden van de aangiften terzake van gestolen kunstvoorwerpen in de afgelopen jaren. Die gegevens duiden niet op een stijging in de afgelopen jaren.

4

Ons is geen informatie bekend waaruit zou kunnen worden afgeleid dat Nederland onvoldoende bijdraagt tot de internationale afstemming en opsporing. Uiteraard houdt de mate waarin internationale politiesamenwerking plaatsvindt wel verband met de prioriteitsstelling op dit terrein in de daadwerkelijke opsporing door de Nederlandse politie en de overige opsporingsinstanties die daarbij onder gezag van het Openbaar Ministerie handelen.

5

Vanuit de opsporingspraktijk blijkt niet dat (internationaal) gestolen kunst en antiek frequent als financiering worden gebruikt voor andere criminaliteitsvormen zoals drugshandel en witwassen. Weliswaar werd in het verleden wel sporadisch een dergelijk verband aangetroffen en ook in de literatuur gepubliceerd, maar er bestaan geen aanwijzingen voor dat hier sprake zou zijn van een structurele werkwijze.

6

Op dit moment vindt er een evaluatie plaats naar het functioneren van de politiecoördinator. In dat kader wordt onder meer bezien of, naast de huidige werkwijze door middel van een verbetering van de

publiek-private samenwerking en door middel van de ontwikkelingen op het terrein van de verbetering van de algehele politiële informatiehuishouding de aanpak van kunstdiefstal kan worden verbeterd. Ook wordt aandacht gegeven aan de centrale registratie van kunstdiefstallen. De samenwerking met Interpol op het terrein van de berichtenuitwisseling verloopt op dezelfde wijze als bij andere criminaliteitsterreinen het geval is. Daar waar de regionale politiekorpsen aangeven dat gestolen kunstvoorwerpen via Interpol internationaal gesignaleerd dienen te worden, vindt dit plaats via de Dienst Internationale Netwerken van het KLPD.

7 en 8

Van een aantoonbaar verband tussen de civiele verjaringstermijn in Nederland en de kunst- en antiekdiefstallen is niet gebleken. Ik zie daarom geen aanleiding om tot verlenging over te gaan. Overigens laat de normale strafrechtelijke verjaringstermijn de opsporingsmogelijkheden met betrekking tot de daders onverlet.

9

Een groot aantal kunsthandels in Nederland is aangesloten bij overkoepelende belangenorganisaties. Deze organisaties kennen veelal gedragscodes waaraan de leden zijn gebonden. Deze vorm van zelfregulering is ook in het buitenland gebruikelijk. Daarmee valt niet uit te sluiten dat ook in Nederland geroofde kunst verhandeld wordt. Een deel van de handel vindt immers ook buiten de reguliere kunsthandel plaats.

10

De Inspectie Cultuurbezit, de douane en de KLPD bezitten gezamenlijk voldoende controlerende bevoegdheden. Instelling van een onafhankelijk controlerend orgaan is nu niet aan de orde. Wel kunnen de bestaande organisaties op dit punt verder geprofessionaliseerd worden en kan de samenwerking tussen bestaande instellingen verbeterd worden. Voor zover het internationale samenwerkingsbetreffend zal Nederland de bestrijding van de illegale handel in cultuurobjecten tijdens zijn voorzitterschap van de Europese Unie, tweede helft 2004, aan de orde stellen.